

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 90/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovak Estate s.r.o.**, Tallerova 4, Bratislava, zastúpenej JUDr. Martinom Vasil'om, Advokátska kancelária VASIL & partners, s.r.o., Žižkova 4D, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/215/2022 z 25. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/215/2022 z 25. októbra 2023. Sťažovateľka navrhuje namietané uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľka sa v právnom postavení žalobkyne domáhala v konaní na Okresnom súde Trenčín vedenom pod sp. zn. 15C/39/2022 vydania bezdôvodného obohatenia v sume 3 151,23 eur s príslušenstvom za užívanie pozemku sťažovateľky žalovaným tým spôsobom, že na pozemku sťažovateľky je postavená cestná komunikácia III. triedy. Okresný súd rozsudkom z 13. januára 2022 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 17Co/39/2022 z 28. júla 2022 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil.

5. Rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka dovolaním, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd namietaným uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu o odmietnutí dovolania podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje tým, že *„Totiž sťažovateľ už od v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom a dovolacom konaní poukazoval na rozpornú judikatúru súdnych autorít v merite prejednávanej veci, a síce, či v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. patrí vlastníkovi pozemku, ku ktorému je zriadené vecné bremeno jednorazová alebo opakovaná náhrada pri dosiahnutí spravodlivej rovnováhy medzi verejným záujmom VÚC a súkromným záujmom vlastníka (sťažovateľa), ktorý je vo výkone svojho vlastníckeho práva obmedzený v celom rozsahu.*

Čo sa týka prípustnosti dovolacích dôvodov, vzhľadom na finančný cenzus stanovený v § 422 ods. 1 písm. a) CSP, nebolo možné v predmetnom prípade založiť oficiálne dôvody dovolania na ustanovení § 421 ods. 1 písm. b), resp. c) CSP, a to napriek skutočnosti, že právna otázka týkajúca sa charakteru náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je v praxi dovolacieho súdu rozhodovaná rozdielne a v uvedenom prípade neexistuje zjednocujúci výklad veľkého senátu ako bude uvedené v ďalšej časti tejto sťažnosti.

Sme tak toho názoru, že odmietnutím dovolania došlo zo strany dovolacieho súdu došlo nekonaním dovolacieho súdu postupom podľa § 48 ods. 1 k denegatio iustitia, ako aj porušeniu princípu právnej istoty tak ako je upravený v čl. 2 ods. 2 CSP...“.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania pre neprípustnosť.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

8. Ústavný súd zastáva názor, že námietky sťažovateľky neobstoja.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

11. Kým dovolanie podané podľa § 420 CSP je bez ďalšieho prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP má svoje obmedzenia a niektoré rozhodnutia z dovolacieho prieskumu vylučuje.

12. Predmetom konania bol nárok na zaplatenie sumy 3 151,23 eur s príslušenstvom, ktorá nepochybne neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, a je teda nepochybné, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP v danej veci nebolo prípustné bez ďalšieho.

13. Sťažovateľka si bola a je v zmysle argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti vedomá, že podstata jej námietok sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj skutočnosti, že kľúčová právna otázka je v rámci rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu posudzovaná rozdielne. Zároveň si sťažovateľka bola vedomá aj faktu, že v jej prípade by prípustnosť dovolania, nebyť bagatelnosti predmetu sporu, vyplývala z § 421 ods. 1 CSP. Je teda zrejmé, že sťažovateľka svoju námietku právneho posúdenia veci, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, umelo subsumovala pod dôvod zmätočnosti vyplývajúci z § 420 písm. f) CSP v snahe dosiahnuť, resp. predstierať prípustnosť dovolania. Rozhodnutie najvyššieho súdu je správne, resp. ústavne udržateľné a vecne vyjadrujúce podstatu diskvalifikačného defektu sťažovateľky pri uplatnení ochrany jej práv, keď nemožno námietku evidentne založenú na právnom posúdení kľúčovej otázky označiť ako zmätočnosť. Najvyšší súd pri svojej viazanosti podľa § 439 a § 440 CSP nemohol v dôsledku sťažovateľkou označeného dôvodu prípustnosti dovolania a v nadväznosti na obsah dovolacej argumentácie rozhodnúť inak, ako rozhodol. Z materiálneho uhla pohľadu v konaní o ústavnej sťažnosti pritom nie je podstatné, že alternatívne prichádzal do úvahy aj dôvod odmietnutia dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

14. Ak sťažovateľka zastávala názor, že závery krajského súdu o právnom posúdení veci sú nielen nesprávne, ale dokonca až ústavne neudržateľné, mohla a mala sa so svojou argumentáciou obrátiť na ústavný súd v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu, a to v zákonnej lehote plynúcej od právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu, keďže v jej veci nebolo dovolanie založené na nesprávnom právnom posúdení veci prípustné.

15. Ústavný súd sťažnosť vzhľadom na už uvedené odmietol ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže neidentifikoval žiadne porušenie sťažovateľkou označených práv najvyšším súdom (jeho namietaným uznesením).

16. Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľka v zmysle plnomocenstva predloženého ústavnému súdu spolu s ústavnou sťažnosťou splnomocnila na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom JUDr. Martina Vasiľa, advokáta so sídlom Žižkova 4D, Košice, konajúceho na účet Advokátskej kancelárie VASIL & partners, s.r.o., Žižkova 4D, Košice.

17. Je povinnosťou právneho zástupcu, aby advokáciu vykonával vo forme, ktorú si pre výkon tohto povolania zvolil, a v konaniach vystupoval v súlade s touto zvolenou formou výkonu advokácie.

18. Ak teda JUDr. Martin Vasiľ vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, malo byť plnomocenstvo sťažovateľkou udelené Advokátskej kancelárii VASIL & partners, s.r.o.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy:

19. K namietanému porušeniu označených práv je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta ich porušenie v spojení s alebo v nadväznosti na namietané porušenie svojho práva na spravodlivý proces. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že vzhľadom na obsahovú previazanosť oboch týchto aspektov nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľkou označených práv hmotného charakteru.

20. Na základe už uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcu porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy namietaným uznesením rovnako odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2024

Libor Duľa
predseda senátu